

Föreningen för Gefle Kristna skola

Org.nr. 885001-8683

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Trädgårdsskolan GKS
belägen i Gävle kommun

Tillsyn i Trädgårdsskolan GKS

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Föreningen för Gefle Kristna skola (885001-8683) under hösten 2015. Trädgårdsskolan GKS besöktes av Skolinspektionen den 21 oktober 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 3

På grund av lågt elevantal finns ingen nationell statistik att tillgå i Skolverkets databas (SIRIS). Enligt uppgift från skolan nådde 80 procent av eleverna kunskapskraven i ämnena svenska och matematik samt i de samhälls- och naturorienterande ämnena under läsåret 2014/15.

Årskurs 6

På grund av lågt elevantal finns ingen nationell statistik att tillgå i Skolverkets databas (SIRIS). Enligt uppgift från skolan nådde samtliga elever kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2014/15.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik (SIRIS) var det genomsnittliga meritvärdet 175 poäng för eleverna i årskurs 9 läsåret 2014/15, jämfört med 224 poäng för riket som helhet. Det innebär en minskning på 16 poäng från läsåret 2013/14 då meritvärdet var 192 poäng, och en minskning på 33 poäng jämfört från läsåret 2012/13 då meritvärdet var 208 poäng. Skolans meritvärde har varit lägre än rikets de senaste tre läsåren. Uppgift om andelen elever som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen saknas på grund av för lågt elevantal. Även uppgift om andelen elever som var behöriga till gymnasieskolans olika program saknas på grund av för lågt elevantal. Enligt skolans egen redovisning klarade 7 av 11 elever kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2014/15.

Den genomsnittliga betygspoängen för slutbetygen i årskurs 9 läsåret 2014/15 var lägre än rikets i 10 av de 11 ämnen som finns redovisade i Skolverkets databas SIRIS. Även läsåret 2013/14 var betygspoängen lägre än rikets i majoriteten av de redovisade ämnena. Vissa ämnen finns ej redovisade p.g.a. för lågt elevantal. Den största avvikelser i förhållande till genomsnittet i riket läsåret 2014/15 var i ämnet geografi, där skolans genomsnittliga betygspoäng

Beslut

2015-12-04

3 (19)

Dnr 44 - 2015:3859

8,6 låg 4,8 poäng under snittet i riket. I ämnena matematik, religionskunskap, samhällskunskap och historia var skolans genomsnittliga betygspoäng mellan 2,1 till 3,7 poäng under snittet i riket för dessa ämnen. I samtliga av ovan nämnda ämnen har avvikelsen i förhållande till genomsnittet i riket ökat med mellan 2,0 och 3,4 poäng från läsåret 2013/14 till läsåret 2014/15.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
3. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-03-04
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-03-04
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-03-04

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar sammantaget på att huvudmannen för Trädgårdsskolan GKS, Föreningen för Gefle Kristna skola, behöver ta ett större ansvar för att försäkra sig om att denne erbjuder eleverna en utbildning som motsvarar de krav som lagar och författningar ställer på verksamheten. Mot bakgrund av de allvarliga negativa trenderna i elevernas kunskapsresultat, bl.a. det hastigt fallande meritvärdet och att över en tredjedel av eleverna i årskurs 9 lämnade grundskolan med ofullständiga betyg läsåret 2014/15 är det synnerligen angeläget att huvudmannen och rektorn på ett systematiskt vis följer upp kunskapsresultaten på skolnivå och genomför en analys som utmynnar i slutsatser kring orsakerna till den bristande måluppfyllelsen. Dessa slutsatser ska sedan ligga till grund för de utvecklingsåtgärder som skolan vidtar i syfte att öka måluppfyllelsen. Detta systematiska kvalitetsarbete ska också dokumenteras av rektorn och huvudmannen.

Huvudmannen behöver också se till att samtliga elever vid skolenheten tillförsäkras tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av

Beslut

2015-12-04

5 (19)

Dnr 44 - 2015:3859

vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Mot bakgrund av att lärarna vid skolan identifierat bristande motivation hos eleverna som en orsak till låg måluppfyllelse och kommit till slutsatsen att "det är dåligt hos eleverna med insikten att man ska lära för livet", är det av särskilt vikt att studie- och yrkesvägledningen påbörjas tidigt och sker kontinuerligt under utbildningstiden så att eleverna utvecklar kunskap kring studiernas betydelse för framtida studie- och yrkesliv. Vidare behöver huvudmannen se till att eleverna tillförsäkras tillgång till skolkurator och skolpsykolog samt ge den samlade elevhälsan möjlighet att uppfylla skollagens krav på att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande på skolan.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Föreningen för Gefle Kristna skola att **senast den 4 mars 2015** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Föreningen för Gefle Kristna skola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska tillsammans med lärare och övrig personal bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga;
  - följa upp och sammanställa måluppfyllelse och resultat i förhållande till de nationella målen,

- analysera vad som påverkar och orsakar måluppfyllelsen och resultaten för verksamheten,
- utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och besluta om adekvata åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen
- dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Rektorn ska tillsammans med personalen och utifrån en uppföljning av verksamheten analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Dessutom bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på skolenhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Rektorn bör även skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Tillsynen visar att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid Trädgårdsskolan GKS.

I intervju med elever säger de att rektorn lyssnat till åsikter de haft om undervisningen. Exempelvis uppger eleverna att rektorn anställde en ny lärare i spanska efter att de framfört synpunkter på att de inte fått tillräcklig hjälp under lektionerna. Eleverna uppger också att rektorn varit inne i klassrummet för att kolla på den nya spanskalärarens undervisning.

Enligt lärarna så diskuterar de ofta elever som riskerar att inte nå målen och de uppger att de kommit fram till att det saknas motivation hos eleverna. Enligt lärarna beror det bland annat på att "det är dåligt hos eleverna med insikten att man ska lära för livet". Som exempel på åtgärder som vidtagits uppger lärarna att man bland annat kallat in studie- och yrkesvägledaren tidigare i ett försök att öka elevernas motivation.

Rektorn uppger i skrivelse till Skolinspektionen att skolans resultat följs upp genom bland annat möten med lärare och genom enkäter. Resultaten sammanställs sedan, enligt rektorn, i skolans kvalitetsredovisning och likabehandlingsplan. Skolinspektionen har under utredningen tagit del av dessa två dokument. I likabehandlingsplanen finns en sammanställning av resultaten från en enkät som handlar om trygghet, kränkande behandling och betygsinformation. Dessa enkätresultat följs av en analys och ett antal förbättringsåtgärder kopplade till dessa. I kvalitetsredovisningen följer skolan bland annat upp personalens utbildning, skolans klagomålshantering, samt hur man jobbat med en rad bestämda utvecklingsområden som gäller under åren 2014-2017. Det framgår dock inte varför man jobbar med just dessa områden.

Kvalitetsredovisningen innehåller vidare bara en kort sammanställning av kunskapsresultaten i årskurs 9, utan påföljande analys eller planerade förbättringsåtgärder kopplade till kunskapsresultaten. Rektorn uppger i intervju att skolan saknar en sammanställning av kunskapsresultaten på skolenhetsnivå, och säger att hon fokuserar på de enskilda elevernas resultat och på att ge varje elev det stöd som denne behöver. Enligt rektorn sitter hon med när lärarna diskuterar omdömen och betyg och kan sätta in åtgärder om många skulle ligga dåligt till. Rektorn uppger att man t.ex. sett att en lärare sätter lägre betyg än övriga, och att man då diskuterat betygsättning i lärarkollegiet. Rektorn uppger också att man tidigare läsår lagt till extra undervisningstid i ämnet matematik och bemannat vissa matematiklektioner med två lärare, när man såg att flera elever riskerade att inte nå kunskapskraven i ämnet.

I intervju uppger rektorn att hon följer upp undervisningen genom klassrumsbesök samt genom samtal med lärare och elever. I kvalitetsredovisningen skriver rektor också att undervisningen följs upp genom elevenkäter på högstadiet. Någon sammanställning från uppföljningen av undervisningen återfinns dock inte i rektorns kvalitetsredovisning och det finns heller inga åtgärder som tydligt är kopplade till utveckling av undervisningen, trots att rektor uppger att hon identifierat brister i lärarnas undervisningsmetodik.

Skolinspektionen bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet vid Trädgårdsskolan GKS behöver utvecklas. Även om det framgår av intervjuer med elever och lärare att rektorn sätter in åtgärder på skolnivå i syfte att stödja elevernas måluppfyllelse, t.ex. genom att kalla in studie- och yrkesvägledaren tidigare för att öka elevernas motivation och genom att byta ut en lärare som eleverna påpekat inte gav dem tillräcklig hjälp, finns detta arbete inte dokumenterat och tas inte upp av rektorn själv som en del av det systematiska

kvalitetsarbetet. Då skolan redovisar hastigt fallande kunskapsresultat är det allvarligt att kunskapsresultaten inte på ett systematiserat vis har följts upp och analyserats. Mot bakgrund av att den genomsnittliga betygspoängen för slutbetygen i årskurs 9 är lägre än snittet i riket i majoriteten av ämnena och att meritvärdet fallit med 33 poäng från läsåret 2012/13 till läsåret 2014/15, är det av särskild vikt att rektorn, tillsammans med personalen, på ett systematiskt sätt följer upp och ytterligare analyserar elevernas kunskapsresultat på skolnivå för att identifiera orsakerna till den låga måluppfyllelsen. Analysen ska sedan användas till att identifiera utvecklingsåtgärder som tydligt är kopplade till analysen av måluppfyllelsen. Detta arbete ska dokumenteras och följas upp. Utifrån uppföljningen av elevernas kunskapsresultat bör rektorn t.ex. analysera trender i kunskapsresultaten såsom den sjunkande genomsnittliga betygspoängen i de samhällsorienterande ämnena samt i ämnet matematik, för att kunna sätta in adekvata åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen. Rektor bör i sammanhanget också systematiskt följa upp undervisningen, och på ett tydligare sätt sätta in utvecklingsåtgärder utifrån vad som framkommit i uppföljningen. Dessa åtgärder behöver också på ett systematiskt vis följas upp och utvärderas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Trädgårdsskolan GKS inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Föreningen för Gefle Kristna skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Föreningen för Gefle Kristna skola att **senast den 4 mars 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta

emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Föreningen för Gefle Kristna skola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).
- Huvudmannen ser till att grundskolan har tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar).

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att eleverna ges tillgång till skolpsykolog och skolkurator.
- Se till att den samlade elevhälsan ges förutsättningar att främst jobba förebyggande och hälsofrämjande.
- Se till att samtliga elever ges tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning kan tillgodoses.

Motivering till bedömning av brist

Elevhälsa

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen betonas att det ska finnas en samlad elevhälsa och att elevhälsans medverkan är viktig bland annat i skolans övergripande arbete

med elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund. Vidare framgår att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. (Prop. 2009/10:165 s. 276)

Tillsynen visar att det finns brister i tillgången till elevhälsa och att den samlade elevhälsan inte är organiserad på ett sådant sätt att alla dess kompetenser kan arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande.

I intervju med huvudmannen uppger denne att det i verksamheten finns tillgång till skolsköterska, skolkurator och specialpedagog. Den person som har i uppdrag att jobba som kurator är dock sjukskriven. Utöver de tjänster som finns att tillgå i verksamheten köper huvudmannen in extern kompetens vid behov. Lärarna uppger att skolkurator och skolpsykolog kallas in vid behov för att observera besvärliga grupper och handleda personalen. Huvudmannen uppger vidare att psykologen inte ingår i elevhälsoteamet vid skolan, men säger att hen kan tillkallas om det skulle finnas behov psykologisk kompetens. Huvudmannen kan inte svara på hur elevhälsan jobbar förebyggande och hälsofrämjande och huvudmannen uppger att denne inte känner till hur t.ex. skolsköterskans arbete vid skolan är organiserat. Enligt rektorn jobbar skolpsykologen inte förebyggande och hälsofrämjande annat än på individnivå vid behov.

Eleverna uppger i intervju att skolsköterskan är på skolan ibland och att man kan besöka skolsköterskan om man har problem med något fysiskt. Eleverna uppger också att skolsköterskan håller hälsosamtal där de får prata om hur de mår, vägas, mätas och kolla synen. Eleverna känner dock inte till om det finns någon skolkurator eller skolpsykolog då de aldrig sett dessa ute i verksamheten. De vet inte heller hur man skulle gå tillväga för att komma i kontakt med dessa. Flera elever uppger att de inte tror att det finns någon skolpsykolog. Enligt huvudmannen är det möjligt att eleverna inte känner till att skolan har en skolkurator.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen, vid tidpunkten för tillsynen, inte säkerställt tillgången till skolpsykolog och skolkurator. Skolinspektionen bedömer vidare att huvudmannen behöver organisera elevhälsan så att alla dess kompetenser ges förutsättningar att uppfylla skollagens krav att främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande i syfte att stödja elevernas kunskapsutveckling. Utöver den reella tillgången till skolpsykolog och skolkurator är det avgörande att eleverna och deras vårdnadshavare känner till att respektive kompetens finns på skolan och att de vet att de kan vända sig till dessa. För att kravet på en samlad elevhälsa som främst arbetar förebyggande

och hälsofrämjande ska vara uppfyllt krävs att samtliga kompetenser inom elevhälsan utför generellt inriktade och kontinuerliga insatser.

Studie- och yrkesvägledning

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Av läroplanen för grundskolan framgår att skolans mål ska vara att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden. Av Skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning (SKOLFS 2013:180) framgår att det är viktigt att studie- och yrkesvägledningen påbörjas tidigt och sker kontinuerlig under hela utbildningstiden, så att eleven kan göra väl underbyggda studie- och yrkesval.

Enligt huvudmannen hyr de in en extern studie- och yrkesvägledare som är med på föräldramöten i årskurs 9 och hjälper eleverna att söka till gymnasiet. Även eleverna i årskurs 8 kan boka tid med studie- och yrkesvägledaren. Huvudmannen känner dock inte till om det finns någon plan för att säkerställa att samtliga årskurser får tillgång till studie- och yrkesvägledning och uppger att det är rektorns uppgift att organisera studie- och yrkesvägledningen. Enligt rektorn jobbar studie- och yrkesvägledaren inte gentemot elever i de yngre åldrarna och skolan har ingen plan hur skolan ska säkerställa att dessa elevers behov av studie- och yrkesvägledning tillgodoses.

Mot bakgrund av vad som framkommit i utredningen bedömer Skolinspektionen att den studie- och yrkesorienterande verksamheten inte tillgodoser samtliga elevers behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesval.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Trädgårdsskolan GKS inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Föreningen för Gefle Kristna skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Föreningen för Gefle Kristna skola att **senast den 4 mars 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokument. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorerna tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Föreningen för Gefle Kristna skola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen).
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen).
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen).
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen).

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga;
  - följa upp verksamhetens måluppfyllelse och resultat i förhållande till de nationella målen,
  - analysera vad som påverkar och orsakar måluppfyllelsen och resultaten för verksamheten,

- identifiera utvecklingsområden och besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas, samt
- dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete genom att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbeten till skollagen framgår bland annat följande. Arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut och åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetsarbete med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 304). Vidare framgår att kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen av utbildningen, till exempel betygsstatistik och resultat i förhållande till nationella prov. (prop. 2009/10:165 s. 306).

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. Av de allmänna råden framgår att huvudmannen bör samla in och sammanställa resultaten för alla verksamheter tillsammans med underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkar måluppfyllelsen, samt se till att det utöver den kontinuerliga uppföljningen även genomförs utvärderingar avseende huvudmannens samlade verksamhet inom särskilt identifierade områden. I de allmänna råden framgår vidare att huvudmannen med utgångspunkt i uppföljningen bör analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen för den samlade verksamheten och att huvudmannen bör analysera om orsakerna till resultaten framgår tydligt eller om ytterligare uppföljningar eller utvärdering behöver genomföras. Huvudmannen bör använda analysen som underlag för dialoger

med enheten om utvecklingsbehov. Huvudmannen bör även utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och därefter besluta vilka insatser som ska prioriteras för att de nationella målen ska uppfyllas.

Tillsynen visar att det finns brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

I intervju uppger en styrelseledamot att hon själv är ute i verksamheten och att hon då ser hur t.ex. arbetet mot kränkande behandling samt undervisningen fungerar. Vad gäller kunskapsresultaten uppger huvudmannen att denne får information om hur det går för eleverna genom löpande lägesbeskrivning av rektorn vid styrelsemöten samt genom skriftlig redovisning från skolan där bland annat nationella provresultat och slutbetyg framgår. Huvudmannen känner till att resultaten är låga, men uppger att denne inte gör någon egen analys av kunskapsresultaten och att de inte efterfrågar någon analys från skolan om hur t.ex. undervisningen påverkar elevernas resultat. Enligt huvudmannen har denne själv inte initierat några utvecklingsåtgärder, men denne uppger att förändringar kommit till stånd efter rektorns förslag. Huvudmannen har inte funderat över huruvida den information denne får från rektorn är tillräcklig i syfte att utveckla verksamheten för att förbättra resultaten.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen behöver utveckla ett systematiskt kvalitetsarbete där denne på ett strukturerat vis följer upp skolenhetens resultat, analyserar dessa och sätter in lämpliga åtgärder i syfte att utveckla verksamheten och öka måluppfyllelsen. Arbetet skall också dokumenteras. Genom rektors redovisning får huvudmannen förvisso information om måluppfyllelsen på skolan, men emedan rektors uppföljning av måluppfyllelsen påvisar brister, bör huvudmannen särskilt följa upp och analysera om orsakerna till den bristande måluppfyllelsen framgår tydligt i underlaget eller om ytterligare uppföljning krävs. Då skolan redovisar ett hastigt fallande meritvärde och markant lägre genomsnittlig betygspoäng i flertalet ämnen jämfört med snittet i riket, en avvikelse som ökat, är det av särskild vikt att huvudmannen följer upp elevernas kunskapsresultat på skolnivå och ser till att denne får tillräcklig information från rektorn för att kunna sätta in åtgärder som kan bidra till att öka måluppfyllelsen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Trädgårdsskolan GKS inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Föreningen för Gefle Kristna skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Beslut

2015-12-04
17 (19)

Dnr 44 - 2015:3859

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Sara Afifi
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Trädgårdsskolan GKS

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Trädgårdsskolan GKS

Trädgårdsskolan GKS är en fristående kristen skola med konfessionell inriktning, belägen några kilometer utanför centrala Gävle. Skolans huvudman är en ideell förening, Föreningen för Gefle Kristna Skola (org. nr 885001-8683). Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn 57 elever i förskoleklass och årskurs 1-9. Undervisningen bedrivs i åldersintegrerade klasser.

Huvudmannen bedriver även fritidshemsverksamhet. Fritidshemmets verksamhet beskrivs i ett separat beslut (dnr: 44-2015:592).